

FIȘA DISCIPLINEI

ANUL UNIVERSITAR 2024-2025

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2 Facultatea	de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	de Teologie Ortodoxă
1.4 Domeniul de studii	Teologie (Ortodoxă)
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Patrologie și literatură post-patristică IV	2.2. Cod disciplină	OLR8884
2.2 Titularul activităților de curs	Pr. conf. univ. dr. Adrian Aurel Podaru, apodaru2000@yahoo.com		
2.3 Titularul activităților de seminar	Pr. conf. univ. dr. Adrian Aurel Podaru, apodaru2000@yahoo.com		
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II
2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	28	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					22
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					11
Tutoriat					2
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					47
3.8 Total ore din planul de învățământ					28
3.9 Total ore pe semestru					75
3.10 Numărul de credite					3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> • Introducere în studiul literaturii patristice • Literatura Patristică în epoca Bisericii Primare • Biserica în epoca primară • Istoria Bisericii în epoca sinoadelor ecumenice • Literatura patristică în secolele IV-VIII
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> • Informații fundamentale despre istoria Bisericii în primul mileniu creștin. • Cunoașterea și capacitatea de a aplicare a principiilor de lectură și

interpretare a unui text patristic.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> • Prezența minim 80%, cu materialele didactice specifice indicate de profesor. • Telefoanele mobile se țin închise pe toată durata cursului și a examenului.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> • Pentru predarea cu întârziere a portofoliului de seminar, acesta va fi depunctat cu 0.5 pct./zi de întârziere.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea situării în timp și spațiu a autorilor literaturii patristice din al doilea mileniu creștin. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. • Să dezvolte deprinderea folosirii lexicului patristic. • Să demonstreze capacitatea de a integra în discursul propriu cunoștințele dobândite. • Să dezvolte deprinderi de lectură și de interpretare a textului patristic. • Să demonstreze competențe reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui în mediile contemporane.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capacitatea de conexare a cunoștințelor dobândite în cadrul cursului cu ansamblul disciplinelor studiate, precum și cu activitatea profesională pe care urmează să o desfășoare. • Să asume comportamental principalele elemente duhovnicești și pedagogice din scrierile patristice. • Să demonstreze capacitatea de conexare a afirmațiilor de teologie patristică pentru realizarea dialogului interreligios.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Să introducă studentul în sfera cunoașterii operelor patristice din al doilea mileniu și a contribuției doctrinare a fiecărui autor din această categorie.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Să familiarizeze studentul cu textul patristic și cu normele elementare de lectură și interpretare a lui. • Să însușească noțiunile teologice fundamentale ce se regăsesc în scrierile patristice. • Să înțeleagă contextul elaborării acestor scrieri. • Să conștientizeze consecințele ecleziologice și doctrinare ale

	<p>operelor Sfinților Părinți și ale scriitorilor bisericești și a actualității lor pentru viața și misiunea Bisericii în lumea contemporană.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Să dezvolte capacități de realizare și conducere a unui dialog interconfesional, ecumenic și interreligios.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>Literatura patristică din cel de-al doilea mileniu creștin: caracteristici, reprezentanți, curente teologice, genuri literare etc.</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Simeon Noul Teolog</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Cuviosul Nichita Stethatos</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Cuviosul Teolipt al Filadelfiei</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Grigorie Palama</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Sfântul Nicolae Cabasila</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Sfântul Nicodim Aghioritul</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	2 prelegeri
<i>Sfântul Paisie Velicovski</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere
<i>Sfântul Iustin Popovici</i>	prelegere, dezbateri sau discuție colectivă	1 prelegere

Bibliografie

- **Bibliografia obligatorie:**

- Pr. prof. dr. Ioan G. Coman, *Patrologie*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române (EIBMBOR), București, 1956; Sfânta Mănăstire Dervent, 1999
- Idem, *Patrologie*, vol. I, II, III, EIBMBOR, București, 1984, 1985, 1988
- Prof. dr. Stylianos Papadopoulos, *Patrologie*, vol. I, II/1, II/2 traducere de lect. dr. Adrian Marinescu, Editura Bizantină, București, 2006, 2009, 2012
- Arhid. prof. dr. Constantin Voicu, *Patrologie*, vol. 1-3, Editura Basilica, București, 2009-2010
- Remus Rus, *Dicționar enciclopedic de literatură creștină din primul mileniu*, Editura Lidia, București, 2003
- Claudio Moreschini, Enrico Norelli, *Istoria literaturii creștine vechi grecești și latine*, vol. I, II/1, II/2, Editura Polirom, Iași, 2001, 2004, 2004
- George Florovsky, *Sensul ascezei creștine. Curs de patrologie*, Editura Patmos, Cluj-Napoca, 2009
- *Filocalia*, vol. 1-12, diferite ediții
- Arhiep. Basile Krivoscheine, *În lumina lui Hristos. Sfântul Simeon Noul Teolog (949-1022). Viața-Spiritualitatea-Învățătura*, Ed. IBMBOR, București, 1997.
- Ilarion Alfeyev, *Sfântul Simeon Noul Teolog și tradiția ortodoxă*, Ed. Sofia, București, 2010.
- Teolipt al Filadelfiei, *Despre viața ascunsă în Dumnezeu. Cuvinte duhovnicești, imne și scrisori*, Ed. Deisis, Sibiu, 2010.
- John Meyendorff, *O Introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, Ed. Nemira, București, 2014.

- Dumitru Stăniloae, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. Scripta, București, 1993.
- Episcopul Ignatie (Trif), *Sfântul Grigorie Palama și teologia energiilor necreate*, Spandugino & Horeb, București, 2022.
- Konstantinos Karaisaridis, *Viața și opera Sf. Nicodim Aghioritul*, Ed. Anastasia, București, 2000.
- Elia Citterio, *Nicodim Aghioritul. Personalitatea, opera, învățătura ascetică și mistică*, Ed. Deisis, Sibiu, 2001.
- Serghie Cetfericov, *Paisie, Starețul Mănăstirii Neamțului din Moldova. Viața, învățătura și influența lui asupra Bisericii Ortodoxe*, Ed. Nemira, București, 2002.
- Paisie de la Neamț, *Autobiografia și Viețile unui stareț, urmate de Așezăminte și alte texte*, Ed. Deisis, Sibiu, 2015.

• **Bibliografie opțională:**

- Sf. Simeon Noul Teolog, *Scrieri*, vol. I-IV, Deisis, Sibiu, 1998, 1999, 2001, 2006
- Sf. Grigorie Palama, *Omilii*, vol. 1-3, Ed. Anastasia, București, 2000, 2004, 2007.
- Sf. Grigorie Palama, *Epistole dogmatice*, vol. I, Ed. Anastasia, București, 2009.
- Sf. Grigorie Palama, *Scrieri*, vol. II (2005), vol. I (2009), Ed. Deisis, Sibiu.
- Sf. Nicolae Cabasila, *Scrieri*, vol. I-II, Ed. Deisis, Sibiu, 2010, 2014.
- Sf. Nicolae Cabasila, *Despre viața în Hristos*, Ed. IBMBOR, București, 2009.
- Cuv. Nichita Stithatul, *Cele 300 de capete despre făptuire, despre fire și despre cunoștință, Vederea duhovnicească a raiului*, în *Filocalia* 6, Ed. IBMBOR, București, 1977.
- Sfântul Nicodim Aghioritul, *Cuvânt pentru pocăință*, Ed. Sophia, București, 2019.
- Sfântul Iustin Popovici, *Abisurile gândirii și simțirii umane*, Ed. Sophia, București.
- Sfântul Iustin Popovici, *Dogmatica Bisericii Ortodoxe*, vol. I, Ed. Doxologia, Iași, 2016.
- John Meyendorff, *Isihasmul bizantin. Probleme istorice, teologice și sociale*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018.
- Pr. Dr. Robert Coresciuc, *Omiliile Sfântului Grigorie Palama. Analiză omiletică*, Ed. Doxologia, Iași, 2013.
- Norman Russell, *Învățătura despre îndumnezeire în tradiția patristică greacă*, Ed. Doxologia, Iași, 2015.
- Vladimir Lossky, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Ed. Anastasia, București, 1993.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<i>Seminarul va aprofunda temele de la curs, aplecându-ne asupra textelor Părinților discutați în acest semestru, încercând să abordăm în limba originală pasajele importante.</i>	Proiectarea de texte în limba originală, citirea, analizarea și comentarea lor.	Seminarul ajută și la exersarea limbilor clasice (greacă și latină), pe care studenții le au în planul de învățământ.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- **Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza Programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.**

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	• Capabilitatea situării în timp și spațiu a	EXAMEN Condiționat de:	75%

	<p>principalilor autori ai celui de-al doilea mileniu creștin.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea vieții, operelor celor mai importante și a contribuției teologice specifice fiecărui autor. • Demonstrarea competențelor reale de actualizare a mesajului patristic în vederea transmiterii lui înspre contemporani. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prezențe la curs; ➤ Predarea portofoliului de seminar 	
10.5 Seminar/laborator	<ul style="list-style-type: none"> • Înțelegerea și însușirea problematicii tratate la curs și seminar. • Capacitatea de a integra într-un discurs interpretativ propriu temele teologice discutate. • Respectarea standardelor pentru lucrările cu caracter științific, coerența în abordarea tematică, atingerea unui nivel al gândirii și al exprimării sintetice, capacitatea de muncă în grup. 	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrare de seminar, fișe de lucru, etc.	25%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Să demonstreze capabilitatea situării în timp și spațiu a principalilor autori de literatură patristică din cel de-al doilea mileniu. • Să cunoască viața, operele cele mai importante și contribuția teologică specifică fiecărui autor. • Să alcătuiască fișele de lectură pentru textele alocate. 			

Data completării

15.05.2024

Semnătura titularului de curs

Podaru Adrian Aurel

Semnătura titularului de seminar

Podaru Adrian Aurel

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament

